

“ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД
гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Ген. Владимир Вазов” № 3

ПРОГРАМА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
на
„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД
за периода 2025 – 2028 г.

Адрес: гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Ген. Вл. Вазов” № 3

Съдържание

Въведение	3
1. Обща характеристика на предприятието	4
1.1. Разположение	4
1.2. Отрасъл	4
1.3. Собственост	5
1.4. Форма на управление	5
1.5. Описание на производствения процес	6
1.6. Териториално разположение на производствата	6
1.7. Финансово-икономическо състояние на фирмата	7
1.8. Прогнози за развитие	7
2. Обхват, принципи, цели, етапи и срокове на Програмата	7
2.1 Обхват на Програмата	7
2.2 Цели на Програмата за управление на отпадъци	9
2.3 Принципи на Програмата за управление на отпадъци	10
3. Съществуващо състояние	10
3.1. Генерирани отпадъци	10
3.1.1. Производствени отпадъци	11
3.1.2. Опасни отпадъци	13
3.1.3. Други отпадъци	13
3.2. Събиране, съхранение и извозване	16
3.3. Методи и начини за преработка на отпадъка преди предаването му за крайно обезвреждане	16
3.4. Описание на системата за разделно събиране	22
3.5. Депониране	23
3.6. Други форми на обезвреждане	24
3.7. Внос, износ на отпадъци	24
3.8. Управление на дейностите	24
3.9. Отчетност	24
3.10. Финансово-икономически анализ на дейностите по третиране на отпадъците	24
4. Оценка на съществуващото състояние	245
5. Формулиране на проблемите	255
6. Приоритизиране на проблемите	255
7. Подходи за решаване на проблемите и постигане на целите	255
8. План за действие	266
9. Отчет на изпълнението на програмата	26

Въведение

Настоящата Програма за управление на отпадъците е разработена в съответствие с изискванията на *Закона за управление на отпадъците* (Обн., ДВ, бр. 53/13.07.2012 г. изм., бр. 79 от 17.09.2024 г., бр. 81 от 24.09.2024 г., в сила от 24.09.2024 г.), и произтичащите от него подзаконова уредба по прилагането му (*Наредба № 2/23.07.2014 г. за класификация на отпадъците* (обн. ДВ, бр. 66/08.08.2014 г., изм. и доп. ДВ бр. 32/21.04.2017 г., изм. ДВ бр. 53/08.07.2022 г. и *Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието*, приета с ПМС № 201/04.08.2016 г., обн., ДВ, бр. 63/12.08.2016 г., изм., бр. 55/07.07.2017 г., в сила от 07.07.2017 г.) и Националния план за управление на отпадъците 2021 – 2028 г..

При изготвяне на Програмама за управление на отпадъците са взети предвид общите принципи за опазване на околната среда, като предпазни мерки и устойчивост, техническа осъществимост и икономическа приложимост, опазване на ресурсите, както и въздействието върху околната среда, човешкото здраве, икономиката и обществото.

В Програмата е представена обща характеристика и сведения за генерираните отпадъци на територията на Дружеството и Пречиствателните станции за отпадъчни води, тяхното събиране и извозване. Направена е оценка на съществуващото състояние. Въз основа на това са формулирани и приоритизирани настоящите проблеми по управление на отпадъците и е предложен план за действие.

Програмата обхваща дейностите, реализиращи се на всички производствени площадки на ВиК дружеството и генерираните опасни, производствени, битови и строителни отпадъци.

1. Обща характеристика на предприятието

1.1. Разположение

Пълното наименование по съдебната регистрация на дружеството е “Водоснабдяване и канализация” ЕАД с адрес гр. Бургас, кв. ”Победа”, ул. „Ген. Вл. Вазов“ № 3. Дружеството се представлява от Цветан Мирчев – Изпълнителен директор.

Със заповед на № РД-02-14-1094/12.06.2000 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройство, Едноличното дружество с ограничена отговорност Бургас е преобразувано в Еднолично акционерно дружество с държавно имущество с наименование „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас.

Едноличен собственик на капитала е Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България.

С регистрацията на Дружеството е определен и предмета на дейност: извършване на сделки по водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване, изграждане, поддържане и използване на водностопански системи или отделни водохранилища, проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията, експлоатация на язовири, инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания, благоустройство, озеленяване, геодезични работи и други.

Дейността на Дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на *Закона за водите*. Дружеството притежава разрешителни за водоползване за питейно - битово водоснабдяване за язовири: „Камчия” и „Ясна поляна”, издадени от Министерството на околната среда и водите. Крайният срок на разрешителните е месец май 2030 година.

В рамките на утвърдения предмет на дейност обособената територия на действие на „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, Бургас е обявена с Решение № РД-02-14-2234 от 22.12.2009 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството. Съгласно Решението, територия на „ВиК” ЕАД – Бургас обхваща общините Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Обзор, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе и Царево, област Бургас и граничи с обособените територии на „Водоснабдяване и канализация” ООД, гр. Варна, „Водоснабдяване и канализация” ООД, гр. Шумен, „Водоснабдяване и канализация” ООД, гр. Сливен, „Водоснабдяване и канализация” ЕООД, гр. Ямбол, държавната граница с Република Турция и Черно море.

Основните водоизточници на Дружеството са язовирите: „Камчия” и „Ясна поляна”, като водата се пречиства в прилежащи към язовирите пречиствателни станции за питейни води. От язовир „Камчия” през ПСПВ „Камчия” Дружеството подава пречистена питейна вода на Водоснабдително дружество Бургас, Водоснабдително дружество Варна и незначително количество на две села от област Сливен. Управлението на „Водоснабдяване и канализация” ЕАД Бургас е разположено в областния център и се осъществява от 117 специалисти: инженери, икономисти, техници.

Експлоатацията на водопроводните съоръжения се осъществява от 1 290 души персонал на Дружеството, организационно обособен в тридесет и четири производствени звена, от които четиринадесет експлоатационни района, разположени в общинските центрове на областта с основни функции поддръжка и текущ ремонт на мрежата (водопроводна и канализационна); отчитане водопотреблението от абонатите на Дружеството по три показателя: питейна вода (помпажна и гравитачна), канална вода и пречистена отпадна вода.

Специализираните дейности по автотранспорт, механизация, механо и енерго ремонт и водомерното стопанство са съсредоточени в тясно специализирани звена, разположени в производствените бази в гр. Бургас.

“ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД
гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Ген. Владимир Вазов” № 3

Пречистването на отпадните води се осъществява в 20 пречиствателни станции за отпадни води с персонал 222 души за следните населени места и квартали:

1. ПСОВ Бургас;
2. ПСОВ Китен-Приморско;
3. ПСОВ Лозенец;
4. ПСОВ Люляково;
5. ПСОВ Меден Рудник;
6. ПСОВ Поморие;
7. ПСОВ Равда – Слънчев бряг;
8. ПСОВ Царево;
9. ПСОВ Обзор – Бяла;
10. ПСОВ Веселие;
11. ПСОВ Ветрен;
12. ПСОВ Горно езерово;
13. ПСОВ Манолич;
14. ПСОВ Пирне;
15. ПСОВ Созопол;
16. ПСОВ Маринка;
17. ПСОВ Средец;
18. ПСОВ Айтос;
19. ПСОВ Росенец 1;
20. ПСОВ Росенец 2.

В дългосрочен план до 2028 година се предвижда изграждане на ПСОВ за по-големи населени места, които имат изградена канализация, но нямат изградени пречиствателни съоръжения.

В дружеството са обособени 14 експлоатационни райони, които покриват територията на съответната община:

Район Бургас – гр. Бургас	Район Обзор	Район Сунгурларе
Район Айтос	Район Поморие	Район Царево
Район Камено	Район Приморско	Район Средец
Район Карнобат	Район Руен	Район Несебър
Район Малко Търново	Район Созопол	

1.2. Отрасъл

Водоснабдяване, канализация и пречистване на води.

Ресорно министерство – Министерството на регионалното развитие и благоустройство.

1.3. Собственост

Съгласно Разпореждане № 1/22.01.2020 г. на Министерски Съвет на Република България на 5 май е учреден „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, собственост на държавата.

1.4. Форма на управление

Със заповед № РД-02-14-1094 от 12.06.2000 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, Еднолично дружество с ограничена отговорност Бургас е преобразувано в Еднолично акционерно дружество с държавно имущество с наименование „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас. Дружеството се представлява от Изпълнителен директор: Цветан Мирчев.

Изпълнявайки изискванията на *Закона за водите*, „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас и Асоциация по ВиК на обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас подписаха на 25.02.2016 г. договор, с който се предоставя на Дружеството изключително право да стопанисва, поддържа и експлоатира всички съществуващи и бъдещи публични активи, при спазване на изискванията на *Закона за водите* и *Закона за опазване на околната среда*. Съгласно договора публичните активи – ВиК системи и съоръжения, могат да се използват само за предоставяне на услугите по доставяне, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на потребителите. Дружеството има право да получи всички приходи от предоставянето на услугите и ползването на публичните активи.

1.5.Описание на производствения процес

Дейността на дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на *Закона за водите*.

Производствения процес включва:

- Добиване на вода /повърхностна, сондажна, дренажна/;
- Обработка на добитата вода с цел привеждането ѝ до нормите и параметрите на изискванията на *Наредба № 9 от 16.03.2001 година за качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди*;
- Доставяне на добитата и обработена вода до крайните клиенти;
- Поддръжка на водопроводните системи и мрежи по населени места;
- Отвеждане на отпадъчните води, чрез канализационни системи;
- Поддръжка на канализационните системи по населени места;
- Пречистване на отпадъчните води в пречиствателни станции в населените места, където има такива.

1.6.Териориално разположение на производствата

Производствения процес по т. 1.5. е разпределен и се извършва по експлоатационни райони (Бургас, Айтос, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Обзор, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе и Царево) и ПСОВ (Бургас, Китен – Приморско, Лозенец, Люляково, Меден Рудник, Поморие, Равда – Слънчев бряг, Царево, Обзор – Бяла, Веселие, Ветрен, Горно Езерово, Манолитч, Пирне, Созопол, Маринка, Средец, Айтос, Росенец 1 и Росенец 2) на територията на областта.

Връзки и комуникации между експлоатационните „ВиК” райони

- Телефон;
- Интернет;
- Пътища от републиканската пътна мрежа, посредством собствен транспорт.

Захранваща инфраструктура на експлоатационните райони

- Електроснабдяване: електрическата енергия е осигурена от вътрешна енергийна мрежа, собственост на „ВиК” ЕАД, гр. Бургас;
- Водоснабдяване и канализация: осъществява се чрез градската водопроводна и канализационна мрежи;

- Отопление: електрическо /климатизация/.

1.7. Финансово-икономическо състояние на Дружеството

Към датата на изготвяне на Програмата, финансово-икономическото състояние на Дружеството е добро, с положителен баланс.

1.8. Прогнози за развитие

Наред с текущата производствена дейност по организиране и провеждане на процесите по т. 1.5, Дружеството осъзнато работи в две основни направления, които в значителна степен са свързани с екологизацията на основната дейност:

- Да осигури надеждност на водоснабдителната система и да гарантира качеството на питейната вода чрез инвестиции в ремонти и подмяна на остарялата част от мрежата;
- Подобряване на качеството на водните ресурси, чрез адекватно пречистване на отпадъчните води.

Работата в тези направления ще доведе до намаляване на загубите, разходите за поддръжка и ремонт и повишаване на качеството на услугите, предлагани от Дружеството. За целта са необходими инвестиции от собствени средства и привлечен капитал.

2. Обхват, принципи, цели, етапи и срокове на Програмата

2.1. Обхват на Програмата

С Програмата се предвижда управление на производствени, опасни, строителни и битови отпадъци, създадени по време на производствения процес, както и техният контрол. Обхваща всички дейности в процеса на генериране на отпадъците, тяхното разделно събиране, временно съхранение, транспортиране и предаване за транспорт на външни фирми, с цел оползотворяване или обезвреждане.

Третирането на отпадъчните води в пречиствателните станции води до значително намаляване на замърсяването на повърхностните води, но от друга страна е свързано с образуването на отпадъци - утайки. Утайките съдържат множество потенциални замърсители и поради това е необходимо да се планира тяхното третиране и/или оползотворяване.

Териториалният обхват на програмата обхваща дейностите, реализиращи се на всички производствени площадки на Дружеството.

Програмата включва:

- Анализ на състоянието, вида, свойствата и количествата на образуваните в Дружеството отпадъци;
- Цели, срокове и етапи на действие на Програмата;
- Технологиите и съоръженията за третиране и безопасно съхранение на отпадъците;
- Създаване на места за временно съхранение на отпадъците, в съответствие с нормативната уредба;
- Финансови средства за осъществяване на Програмата;
- Координация с други програми, имащи връзка с дейността;
- Система за отчет и контрол на изпълнението;
- Система за оценка на резултатите и за актуализация на упроеграмата;
- Информация за връзка с упълномощените лица, отговорни за управлението на отпадъците.

Дейности по събиране на отпадъците:

- Събиране на отпадъчни моторни, смазочни масла и масла за зъбни предавки /от обслужване на транспортните средства и експлоатация ПСОВ/;

- Събиране на излезли от употреба луминесцентни и други лампи съдържащи живак;
- Събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /от техническата дейност/;
- Събиране на намотки от изгорели електрически двигатели /от техническата дейност/;
- Събиране на негодни за употреба акумулатори /от транспортните средства/;
- Събиране на стърготини, стружки и изрезки от черни метали /от обработката на метални елементи в работилницата/;
- Събиране на черни метали /скрап от техническата дейност/;
- Събиране на цветни метали /от техническата дейност/;
- Събиране на отпадъци от решетки и сита /от ПСОВ/;
- Събиране на пясък от утайките /от ПСОВ/;
- Събиране на утайки /от ПСОВ/;
- Събиране на битови отпадъци /от жизнената дейност на персонала/.

Дейности по временно съхраняване на отпадъците:

- Временно съхраняване на отпадъчни моторни, смазочни масла и масла за зъбни предавки /от обслужването на транспортните средства и експлоатация ПСОВ/ в съдове /варели/, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;
- Временно съхраняване на негодни за употреба акумулатори /от транспортните средства/ в закрито помещение на територията на звено „Автотранспорт“, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;
- Временно съхраняване на излезли от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак в затворени контейнери на закрити помещения на територията на звено „Автотранспорт“ и на територията на ПСОВ „Бургас“, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;
- Временно съхраняване на стърготини, стружки и изрезки от черни метали /от обработката на метални елементи в работилницата/ на мястото на образуване, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;
- Временно съхраняване на черни метали – скрап /от техническата дейност – реконструкция на съществуваща инфраструктура, демонтажни дейности, бракуване на машини и апарати, негодни метални части и детайли след извършване на ремонтна дейности и др./ на мястото на образуване, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;
- Временно съхраняване на цветни метали /от техническата дейност/ на мястото на образуване, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;
- Временно съхраняване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /от техническата дейност/, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;
- Временно съхраняване на намотки от изгорели електрически двигатели /от техническата дейност/ на мястото на образуване, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;

- Временно съхраняване на смесени битови отпадъци от персонала в контейнери на мястото на образуване /пред административните центрове на Дружеството/, до извозването им от фирма, обслужваща съответна община, като обработката им попада под действието на ЗМДТ;

- Временно съхраняване на утайка от пречистване на отпадъчни води от населените места на площадка до обезводнителната инсталация или на изсушителните полета на съответната ПСОВ, до извозването им от лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане и/или оползотворяване, съгласно сключен договор;

- Временно съхраняване на отпадъци от решетки и сита от механично пречистване на отпадъчни води от населените места на площадка в непосредствена близост до мястото на образуването им в метални контейнери на съответната ПСОВ;

- Временно съхраняване на отпадъци от пясъкоуловители от механично пречистване на отпадъчни води в пясъчните полета на ПСОВ и бункери до пясъкозадръжителите в ПСОВ.

Транспортирането и предаването на отпадъците за оползотворяване и/или обезвреждане се извършва от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

2.2. Цели на Програмата за управление на отпадъците

Стратегическа цел на програмата на Дружеството е в съответствие с политиката на РБългария, заложената в Националния план за управление на отпадъците (НПУО) за периода 2021 г.-2028 г. и включената към него Програма за предотвратяване образуването на отпадъци и е изпълнение на задълженията и отговорностите за законосъобразно управление на отпадъците на територията на „ВиК“ ЕАД гр. Бургас. В програмата са заложили мерки, осигуряващи:

- Предотвратяване или намаляване на количествата на образуваните отпадъци и съдържащите се в тях опасни вещества за намаляване степента на тяхната вредност чрез прилагането на подходящи технологии за третиране и използване на суровини с ограничено съдържание на вредни вещества;

- Максимално оползотворяване на отпадъците, чието образуване не може да бъде предотвратено, чрез повторна употреба, рециклиране или използването им като енергиен източник;

- Въвеждане на система за разделно събиране на отделните видове отпадъци и чрез това ограничаване до възможния минимум на количествата и видовете опасни отпадъци, неподлежащи на оползотворяване;

- Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците, които не могат да бъдат оползотворени.

За постигането на заложените цели в Програмата за управление на отпадъците е необходимо:

- Да се следят новоприетите нормативни документи по опазване на околната среда и управление на отпадъците;

- При необходимост да се актуализира Програмата;

- Да се наблюдават дейностите, при които се формират отпадъци;

- Да се следи движението на отпадъците от тяхното формиране до предаването им.

Правилната и подходяща планирана политика по управление на отпадъците на Дружеството ще допринесе за съхраняване на природните ресурси и опазването на околната среда, като по този начин даде своя принос за устойчивото развитие на региона и страната.

Програмата е насочена към постигане на икономически ефект от управлението на дейностите по отпадъците, чрез предаването им за оползотворяване и намаляване до минимум количеството на обезврежданите. Прилагането ѝ трябва да доведе до ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, при спазване на здравословните и безопасни условия на труд при работа с тях.

2.3 Принципи на Програмата за управление на отпадъци

Програмата за управление на отпадъците има ключова роля за ефективното и ефикасното управление на отпадъците, генерирани от Дружеството. С програмата се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението, както и постигане на максимално ефективно използване на ресурсите и създаване на максимални условия за предотвратяване на отпадъци.

В Програмата за управление на отпадъците са залегнали основните принципи, отразени в европейското и националното законодателство:

- „Предотвратяване“ са мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- а) количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;

- б) вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве, или

- в) съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите.

- „Оползотворяване“ е всяка дейност, която има като основен резултат използването на отпадъка за полезна цел чрез замяна на други материали, които иначе биха били използвани за изпълнението на конкретна функция, или подготовката на отпадъка да изпълнява тази функция в производствено предприятие или в икономиката като цяло.

- „Разширена отговорност на производителя“ и „замърсителят плаща“ е лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

- „Превантивност“ – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

- „Близост“ и „самодостатъчност“ – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване.

3. Съществуващо състояние

3.1. Генериране на отпадъците

Предмета на дейност на Дружеството е извършване на сделки по водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване, изграждане, поддържане и използване на водностопански системи или отделни водохранилища, проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията, експлоатация на язовири, инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания; благоустройство, озеленяване, геодезични работи и други.

Дейността се осъществява в съответствие с изискванията на *Закона за водите*.

Пречистването на отпадните води се осъществява в 20 пречиствателни станции за отпадъчни води за следните населени места: ПСОВ Бургас; ПСОВ Китен; ПСОВ Лозенец; ПСОВ Люляково; ПСОВ Меден Рудник; ПСОВ Поморие; ПСОВ Равда – Слънчев бряг; ПСОВ Царево; ПСОВ Обзор – Бяла; ПСОВ Веселие; ПСОВ Ветрен;

ПСОВ Горно Езерово; ПСОВ Манолич; ПСОВ Пирне; ПСОВ Созопол; ПСОВ Средец; ПСОВ Маринка; ПСОВ Айтос; ЛПСОВ Росенец 1 и ЛПСОВ Росенец 2.

Очаква се изграждане и предоставяне за стопанисване и експлоатация на бъдеща ПСОВ гр. Карнобат.

Съгласно *Наредба № 2 от 23.07.2014г. за класификация на отпадъците* по смисъла на *Закона за управление на отпадъците* от дейността на Дружеството се генерират следните видове отпадъци:

3.1.1. Производствени отпадъци

3.1.1.1. Наименование: Излезли от употреба автомобилни гуми

- ✓ **Код: 16 01 03**
- ✓ **Произход:** При подмяна на автомобилни гуми с изминат пробег при поддръжка на МПС от автомобилния парк на Дружеството;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** Предимно гума, стоманени телове, не опасни, горими;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** Предава се на доставчика на нови гуми в момента на монтажа и не се съхранява на територията на Дружеството.

3.1.1.2. Наименование: Черни метали

- ✓ **Код: 16 01 17**
- ✓ **Произход:** Реконструкция на съществуваща инфраструктура, демонтажни дейности, бракуване на машини и апарати, негодни метални части и детайли след извършване на ремонтна дейност и др.;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** желязо и сплавите му, несъдържащи опасни замърсители;
- ✓ **Площадки за временно съхранение:** на място на образуване;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортира се от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;

3.1.1.3. Наименование: Цветни метали

- ✓ **Код: 16 01 18**
- ✓ **Произход:** Реконструкция на съществуваща инфраструктура, демонтажни дейности, бракуване на машини и апарати, негодни метални части и детайли след извършване на ремонтна дейност и др.;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** желязо и сплавите му, несъдържащи опасни замърсители;
- ✓ **Площадки за временно съхранение:** на място на образуване;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортира се от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;

3.1.1.4. Наименование: Компоненти, отстранени от излязло от употреба оборудване, различни от посочените в 16 02 15 - (намотки от изгорели ел. двигатели)

- ✓ **Код: 16 02 16**
- ✓ **Произход:** Ремонт на електрически двигатели, негодни медни намотки след извършване на ремонтна дейност и др.;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** метална мед, несъдържащ опасни замърсители;
- ✓ **Площадки за временно съхранение:** ЕРБ (електро ремонтна база) – на мястото на образуване;

- ✓ **Транспортиране:** Транспортира се от лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен Договор;

3.1.1.5. Наименование: Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35

- ✓ **Код: 20 01 36**
- ✓ **Произход:** с категория, код Q14 - продукти, за които притежателят не намира по-нататъшна употреба (ненужни вещи от канцелариите и други подобни), при смяна на амортизирана офис техника;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** амортизирана офис техника несъдържаща опасни компоненти;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** В закрито помещение на територията на звено „Автотранспорт“;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортира се от лицензирана фирма, притежаваща разрешение по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;

3.1.1.6. Наименование: Отпадъци от решетки и сита

- ✓ **Код: 19 08 01**
- ✓ **Произход:** от механично прецеждане на отпадъчните води на ПСОВ;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** миришещи, промити и пресовани твърди отпадъци с влажност 40-50%;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** в непосредствена близост до мястото на образуването им в метални контейнери, на съответната ПСОВ;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортират се от фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен Договор;

3.1.1.7. Наименование: Отпадъци от пясъкоуловители

- ✓ **Код: 19 08 02**
- ✓ **Произход:** от утаяване на минералните примеси в отпадъчните води на съответните ПСОВ;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** промити отпадъци основно с минерален състав и влажност – 8 - 10%;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** пясъчни полета на ПСОВ и бункери до пясъкозадържателите в ПСОВ;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортират се от фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен Договор;

3.1.1.8. Наименование: Утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места

- ✓ **Код: 19 08 05**
- ✓ **Произход:** от утаяване на отпадъчни води в първични и вторични утаители в следствие уплътнени и обезводнени до определена степен;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** отпадъци, основно с органичен състав, влажност 75-80% и обемно тегло 1.1-1.4 т/м³;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** площадка до обезводнителната инсталация или на изсушителните полета на съответната ПСОВ;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортират се от фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане и/или оползотворяване, съгласно сключен Договор;

3.1.2. Опасни отпадъци

3.1.2.1. Наименование: Други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки

Код: 13 02 08*

- ✓ **Произход:** от обслужване на двигатели, редуктори и предавателни механизми, от експлоатация на ПСОВ и транспортни средства;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** течни, горими отпадъци; смес от високо рафинирани минерални масла и присадки;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** във варели, устойчиви на действието на маслата на територията на звено „Автотранспорт”;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортира се от лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане и/или оползотворяване, съгласно сключен Договор;

3.1.2.2. Наименование: Оловни акумулаторни батерии

✓ **Код: 16 06 01***

- ✓ **Произход:** от поддръжка на автомобили, смяна на акумулатори в МПС и мотокари;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** опасен отпадък, съдържащ антимоново-оловна сплав, оловни оксиди, оловен сулфат, разтвор на сярна киселина, PVC и PP, опасен и корозивен при разливане на сярна киселина - H5, H8, C18;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** на територията на звено „Автотранспорт”, в закрити помещения;
- ✓ **Транспортиране:** Транспортира се от лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен Договор;

3.1.2.3. Наименование: Луминисцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак

✓ **Код: 20 01 21***

- ✓ **Произход** - от подмяна на изгорели и повредени луминисцентни и живачни лампи в административните сгради;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** твърд отпадък, опасен, съдържащ живак, луминофор, стъкло и метални елементи, не запалим, опасен при счупване и попадане на живак във външната среда (околна и работна);
- ✓ **Площадки за временно съхранение:** съхраняват се в опаковките от нови лампи на закрито при спазване на нормативните изисквания на територията на звено „Автотранспорт” и на територията на ПСОВ Бургас;

3.1.3. Други отпадъци

3.1.3.1. Наименование: Смесени битови отпадъци

✓ **Код: 20 03 01**

- ✓ **Произход:** от административни сгради;
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** смесени битови отпадъци, съдържащи: хартия, стъкло, метал, пластмаси и опаковки от хартия, метал и пластмаса;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** контейнери за битови отпадъци, разположени пред административните центрове на Дружеството в различните

населени места и обслужвани от системата за организирано сметосъбиране на съответната Община.

3.1.3.2. Наименование: Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03

- ✓ **Код: 17 05 04**
- ✓ **Произход:** почва и камъни от изкопни дейности по отстраняване на аварии по водопроводи и канализации
- ✓ **Характеристика на отпадъците /състав/:** твърди, неопасни отпадъци;
- ✓ **Площадка за временно съхранение:** няма.

При формиране на земни маси от извършване на ремонтно-аварийни дейности по водопроводната и/или канализационната мрежа за районите в областта се извозват на подходящо място, посочено от общината – депо за строителни отпадъци или на площадка за временно съхранение на земни маси.

При невъзможност извозването до площадка на територията на съответния район отпадъка се извозва до площадка за временно съхранение на територията на експлоатационния район и/или до депо за строителни отпадъци.

Количествата генерирани отпадъци от Дружеството за 2023 г. и 2024 г. са както следва:

Код на отпадъка	Наименование на отпадъка	Количество 2023 г.	Количество 2024 г.	Временно съхранение
Производствени отпадъци				
16 01 03	Излезли от употреба гуми	Не се води отчетност	Не се води отчетност	Няма Предават се на доставчика на нови гуми в момента на монтажа
16 01 17	Черни метали	-	1.700 т	На мястото на образуване
16 01 18	Цветни метали	-	-	На мястото на образуване
16 02 16	Компоненти, отстранени от излязло от употреба оборудване, различни от посочените в 16 02 15 (намотки от изгорели ел. двигатели)	0.000 т	0.000 т	Електро ремонтна база на мястото на образуване
20 01 36	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в кодове 20 01 21, 20 01 23 и 20 01 35	-	1.740	Закрито помещение на територията на звено „Автотранспорт“
19 08 01	Отпадъци от решетки и сита	412.04 т	427.67 т	На мястото на образуване в метални контейнери
19 08 02	Отпадъци от пясъкоуловители	401.38 т	336.36 т	Пясъчни полета на ПСОВ и бункери до пясъкозадържателят е в ПСОВ
19 08 05	Утайки от пречистване на	1 405.10 т	1 452.774 т	Площадка до

“ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД
гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Ген. Владимир Вазов” № 3

	отпадъчни води от населени места	сухо вещество	сухо вещество	обезводнителната инсталация и на изсушителните полета на съответната ПСОВ
Опасни отпадъци				
13 02 08*	Други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки	1.390 т	0.360 т	Варели, устойчиви на действието на маслата на територията на звено „Автотранспорт”
16 06 01*	Оловни акумулаторни батерии	2.000 т	1.810 т	В закрито помещение на територията на звено „Автотранспорт”
20 01 21*	Луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.010 т	0.111 т	Съхраняват се в опаковките от нови лампи на закрито на територията на звено „Автотранспорт” и на територията на ПСОВ Бургас
Други отпадъци				
20 03 01	Смесени битови отпадъци	Не се води отчетност от Дружеството	Не се води отчетност от Дружеството	Контейнери за битови отпадъци
17 05 04	Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03	Не се води отчетност от Дружеството	Не се води отчетност от Дружеството	Предават се на депо за строителни отпадъци или площадка за временно съхранение на земни маси, определена от съответната Община

Оползотворяването на утайките (код 19 08 05), образувани от дейността на ПСОВ, експлоатирани от Дружеството се предават на фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното депониране и/или оползотворяване, съгласно сключен Договор. До месец май 2023 г. оползотворяването на утайките е осъществено от приемащата фирма за „Рекултивация, съгласно приет План за рекултивация, Решение № 288/09.05.2008 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства с. Дебелт – рекултивация на нарушени терени (кариера за пясък и чакъл)“.

Предвид натовареността на съществуващите регионални депа и високата цена за депониране на отпадъци, депониране към настоящият момент не се извършва. Предвижда се и в бъдеще образуванията от пречистването на отпадъчните води утайки (код на отпадъка 19 08 05) да се оползотворяват чрез употребата им в земеделието, по начин гарантиращ опазване на човешкото здраве и околната среда, включително на почвите и на повърхностните и на подземните води, при спазване на изискванията на *Закона за водите*.

3.2. Събиране, съхранение и извозване

Отпадъците се съхраняват временно на обособени места на производствените площадки на Дружеството при спазване на разпоредбите на *Закона за управление на отпадъците*. Събирането включва пренасяне на отпадъците от мястото им на образуване до местата за временното им съхранение.

Отпадъците от излязло от употреба електричество и електронно оборудване (код 20 01 36), други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки (код 13 02 08*), оловни акумулаторни батерии (код 16 06 01*) и луминисцентните тръби и други отпадъци, съдържащи живак (код 20 01 21*) се събират разделно и временно се съхраняват в закрити помещения на територията на звено „Автотранспорт”. Съдовете (контейнери и варели), в които разделно се събират отпадъците се предоставят от фирмите, осъществяващи последващата им обработка (обезвреждане и/или оползотворяване). Трябва да са устойчиви (химически и корозионно) спрямо отпадъците, които ще се съхраняват в тях и обозначени с надпис: „Опасен отпадък“ и съответния код на отпадъка.

При достигане на определени количества се организира предаването им на фирма, притежаваща съответните разрешителни по *Закона за управление на отпадъците* за тяхното обезвреждане, съгласно сключен Договор.

Утайките (код 19 08 05) образувани в резултат на пречистването на отпадъчни води от населени места се съхраняват временно на производствените площадки (изсушителните полета) на съответната ПСОВ. Утайки от малки ПСОВ на територията на които няма обезводнителни инсталации и площадки за временно съхранение се извозват до територията на ПСОВ Бургас.

Образуваните утайки от ПСОВ се транспортират от фирма, притежаваща съответните разрешителни за транспортиране, съгласно сключен Договор.

Получените строителни отпадъци (земни маси с код 17 05 04) при строително - ремонтните дейности по отстраняване на аварии по ВиК мрежата се извозват от Дружеството, със собствен транспорт до депо за строителни отпадъци и/или площадка за временно съхранение на земни маси, определена от съответната Община.

Смесените битови отпадъци от персонала на Дружеството се събират в контейнери за битови отпадъци на мястото им на образуване и се извозват от фирмата, обслужваща съответния район.

Транспортирането на отпадъците се извършва в рамките на светлата част на денонощието със специализирани транспортни средства при спазване на изискванията на Глава III от *Наредбата за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци*.

3.3. Методи и начини за преработка на отпадъка преди предаването му за крайно обезвреждане

Площадка на звено „Автотранспорт“

Не се прилагат никакви методи за преработка на отпадъците преди предаването им за крайно обезвреждане. Обособена е площадка и закрити помещения, където отпадъците се събират разделно по вид, след което се предават за обезвреждане и/или оползотворяване на фирма, притежаваща съответните разрешителни по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен Договор.

Транспортирането на отпадъците се извършва с транспортни средства на заинтересованите фирми.

Площадка на ПСОВ Бургас

Отпадъчните води от гр. Бургас, кв. Долно Езерово и кв. Лозово се пречистват в ПСОВ Бургас.

Използваните методи за третиране на утайката:

- ПС за активна утайка;
- ПС за смесена излишна активна и първична утайка;
- ПС към метантанкове;
- метантанкове, реконструирани като открити изгниватели, 2 бр.;
- калоуплътнители за промити утайки, 2 бр.;
- калоуплътнител за изгнили утайки, 2 бр.;
- декантерни центрофуги „Alfa Laval“, 2 бр.;
- изсушителни полета за утайка 15 дка и за пясък, 2 бр.;
- ПС за пясъчен пулп.

Площадка на ПСОВ Меден Рудник

Отпадъчните води от кв. Меден Рудник се пречистват в ПСОВ Меден Рудник.

Използваните методи за третиране на утайката:

- ПС за рециркулираща и излишна утайка;
- утайкоуплътнител, 1 бр.;
- декантерни центрофуги „Hiller“, 1 бр..

Площадка на ПСОВ Поморие

Отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово се пречистват в ПСОВ Поморие.

Използваните методи за третиране на утайката:

- черпателен резервоар за активна утайка;
- аеробни стабилизатори, 3 бр.;
- ПС за стабилизирани утайки;
- декантерни центрофуги „Alfa Laval“, 2 бр.;
- утайкоуплътнители, камера за реакция, 2 бр.;
- изсушителни полета за утайка, 11 бр.;
- сграда реагентно стопанство.

Площадка на ПСОВ Китен

Отпадъчните води от гр. Приморско и гр. Китен се пречистват в ПСОВ Китен.

Използваните методи за третиране на утайката:

- комбинирана помпена станция за рециркулираща и излишна активна утайка, 1 бр.;
- радиален утайкоуплътнител за излишна активна утайка със силос за утайки, 1 бр.;
- аеробен стабилизатор, 1 бр.;
- центрофуга за обезводняване на утайки, 1 бр.;
- постваруване, изсушителни полета, 4 бр..

Площадка на ПСОВ Обзор - Бяла

Отпадъчните води от гр. Обзор и гр. Бяла се пречистват в ПСОВ Обзор - Бяла.

Използваните методи за третиране на утайката:

- буферен резервоар за утайка, 2 бр.;
- помпени шахти за утайка;
- декантерна центрофуга „Alfa Laval“, 1 бр..

Площадка на ПСОВ Царево

Отпадъчните води от гр. Царево се пречистват в ПСОВ Царево.

Използваните методи за третиране на утайката:

- силос за излишна утайка, 1 бр.;
- ПС за активна утайка;
- шнекова преса „Huber“, 1 бр..

Площадка на ПСОВ Люляково

Отпадъчните води от с. Люляково се пречистват в ПСОВ Люляково.

Използваните методи за третиране на утайката:

- анаеробен стабилизатор, 1 бр. - изгнивател с миксер и потопяема помпа, която отвежда уплътнената утайка към 1 бр. силос. Оттам посредством 2 бр. помпи утайката се отвежда в декантерна центрофуга. Монтирана е полимерна станция за флокулант с дозаторни помпи и закрита площадка с контейнери за обезводнената утайка.

Площадка на ПСОВ Лозенец

Отпадъчните води от с. Лозенец се пречистват в ПСОВ Лозенец.

Използваните методи за третиране на утайката:

Отделените утайки се акумулират в обема на двуетажен утаител. От там периодично се извозват с вакуумцистерни на ПСОВ Царево, където се подлагат на последващо третиране - обезводняване.

Площадка на ПСОВ Равда

Площадката се намира в землището на гр. Ахелой, община Поморие.

Отпадъчните води от гр. Несебър, курортен комплекс Слънчев бряг, с. Равда, с. Кошарица и част от гр. Свети Влас (стария град източната част от кварталите под основния път) се пречистват в ПСОВ Равда.

Използваните методи за третиране на утайката:

- утайкоуплътнител за първична и излишна активна утайка, 1 бр.;
- инсталация за механично сгъстяване;
- анаеробна стабилизация на утайката в метантанкове;
- утайкоуплътнител за стабилизирана утайка;
- механично обезводняване на утайките с филтърпреси;
- площадка за обезводнителни утайки.

Площадка на ПСОВ Созопол

Отпадъчните води от гр. Созопол и гр. Черноморец се пречистват в ПСОВ Созопол.

Използваните методи за третиране на утайката:

- аеробен стабилизатор - осигурено е достатъчно количество кислород за редуциране на органичните вещества и превръщането им в стабилни крайни продукти;
- утайкоуплътнител - акумулира стабилизираната и уплътнена утайка от аеробния стабилизатор. Оборудван е с бавнооборотна бъркалка за хомогенизиране. Времето за уплътняване е в зависимост от сезонното натоварване;
- обезводнителна инсталация, снабдена с 2 бр. центрофуги;
- варуване - обезводнения кек се смесва със суха хидратна вар. Обезводнения кек се събира в контейнери.

Площадка на ПСОВ Ветрен

Отпадъчните води от кв. Ветрен се пречистват в ПСОВ Ветрен.

Използваните методи за третиране на утайката:

Утайката от отпадъчната вода се изтегля от силоса с утайкова помпа и се отвежда до преса за обезводняване. Обработката на излишната утайка се извършва с монтирана лентова филтър преса за обезводняване. Преди утайката да попадне в пресата за обезводняване, се добавя полимерен разтвор, за да се подобри способността за обезводняване. След обезводняване на утайката, към нея може да се добави вар на прах с цел допълнително обезводняване и обеззаразяване.

Площадка на ПСОВ Горно Езерово

Отпадъчните води от кв. Горно Езерово се пречистват в ПСОВ Горно Езерово.

Използваните методи за третиране на утайката:

- утайкоуплътнител;

Обезводняването се осъществява в инсталация, състояща се от мацератор за мелене на груби частици, захранваща ексцентрик винтова помпа за утайка, полимерна станция за приготвяне на работен разтвор полимер, двускоростен декантер за дехидриране и шнек за обезводнена утайка. Обезводнената утайка се събира в контейнер.

Площадка на ПСОВ Средец

Отпадъчните води от гр. Средец се пречистват в ПСОВ Средец.

Използваните методи за третиране на утайката:

- Уплътнител за акумулиране на стабилизирани утайки;
- Кондициониране на утайките преди обезводняване с полиелектролит (флокулант);
- Камерна филтър преса за обезводняване. Не е в експлоатация;
- Изсушителни полета.

Площадка на ПСОВ Веселие

Отпадъчните води от с. Веселие се пречистват в ПСОВ Веселие.

Използваните методи за третиране на утайката:

- аеробен стабилизатор;
- камерна филтър преса за механично обезводняване на излишната активна утайка (не е в експлоатация).

След аеробния стабилизатор, получените утайки периодично се извозват с вакуумцистерни на ПСОВ Китен, където се подлагат на последващо третиране.

Площадка на ПСОВ Манолитч

Отпадъчните води от с. Манолитч се пречистват в ПСОВ Манолитч.

Използваните методи за третиране на утайката:

Излишната активна утайка и първичната утайка се подават периодично с пневмотранспорт към резервоара за съхранение на утайка - три камерен утайкоуплътнител. Смесената утайка се съхранява до един месец, като отдекантираната вода се връща на входа на станцията.

Площадка на ПСОВ Маринка

Отпадъчните води от с. Маринка се пречистват в ПСОВ Маринка.

Използваните методи за третиране на утайката:

- утайкоуплътнител;
- лентова филтър преса (не е в експлоатация), поради малки количества утайки и нерентабилна експлоатация.

Смесената утайка се съхранява до един месец, като периодично се извозва с вакуумцистерни на ПСОВ Меден Рудник, където се подлага на последващо третиране.

Площадка на ПСОВ Пирне

Отпадъчните води от с. Пирне се пречистват в ПСОВ Пирне.

Използваните методи за третиране на утайката:

Излишната утайка, чрез ерлифт попада в аеробен стабилизатор за стабилизиране. Стабилната утайка се изважда от контейнера на период от 3 до 6 месеца и се извозва с вакуумцистерни на ПСОВ Айтос, където се подлага на последващо третиране.

Площадка на ПСОВ Айтос

Отпадъчните води от гр. Айтос се пречистват в ПСОВ Айтос.

Използваните методи за третиране на утайката:

- утайкоуплътнител;
- силос хомогенизатор в него утайката се хомогенизира посредством миксер;
- обезводняване на утайките с центрофуга, варуване;
- временна площадка за обезводнена утайка.

Площадка на ЛПСОВ Росенец 1

Отпадъчните води, генерирани от територията на лесопарк „Росенец“ се пречистват в ЛПСОВ Росенец 1.

Използваните методи за третиране на утайката:

- утайкоуплътнител - силоз;
- механично обезводняване с лентова филтър преса.

След утайкоуплътнителя, получените утайки периодично се извозват с вакуумцистерни на ПСОВ „Меден Рудник“, където се подлага на последващо третиране.

Площадка на ЛПСОВ Росенец 2

Отпадъчните води, генерирани от територията на зона хижи лесопарк „Росенец“ се пречистват в ЛПСОВ Росенец 2.

Използваните методи за третиране на утайката:

- утайкоуплътнител - силоз;
- механично обезводняване с лентова филтър преса.

След утайкоуплътнителя, получените утайки периодично се извозват с вакуумцистерни на ПСОВ „Меден Рудник“, където се подлага на последващо третиране.

Съгласно *Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (приета с ПМС № 201/04.08.2016 г. обн., ДВ, бр. 63/12.08.2016 г., изм., бр. 55/07.07.2017 г.)* е допустимо използването на утайки от ПСОВ за земеделски нужди. В практиката утайките се използват главно за две цели: наторяване на земеделски земи и рекултивиране на нарушени терени.

Допустимо е оползотворяване на утайки чрез употребата им в земеделието, когато отговарят на следните изисквания:

- утайките не представляват или не притежават свойства на опасни отпадъци;
- концентрациите на един или повече тежки метали и арсен в почвата както преди влагането на утайки, така и след това да не надвишават максимално допустимите концентрации (МДК):

Максимално допустими концентрации на тежки метали в почвата

рН	МДК							
	кадмий	мед	никел	олово	цинк	живак	хром	арсен
< 6	1.5	80	90	60	200	-	-	-
6 – 7.4	2.0	140		100	250	1.5	200	25
> 7.4	3.0	200	110	120	300	1.5	200	25

МДК в mg/kg са представени спрямо абсолютно сухо вещество

Максимално допустими концентрации на тежки метали и арсен в утайките, предназначени за употреба в земеделието

Показатели	МДК
Кадмий	30
Мед	1600
Никел	350
Олово	800
Цинк	3000
Живак	16
Хром	500
Арсен	25

МДК в mg/kg са представени спрямо абсолютно сухо вещество

- утайките да не са предварително третираны;
- да не съществува опасност от замърсяване на прилежащите повърхностни и подземни водни обекти;
- да отговарят на микробиологичните и паразитологични изисквания;

Микробиологични и паразитологични изисквания, които трябва да бъдат изпълнени след третиране на утайки, предназначени за оползотворяване в земеделието

Показател	Допуск на показателя	Мерна единица
Salmonella spp.	Отсъствие (не се допуска)	20 g мокро тегло
Escherichia coli	100 НВЧ	g мокро тегло
Clostridium perfringens	300 НВЧ	g мокро тегло
Жизнеспособни яйца на хелминти	1	1 кг. сухо тегло

20 g означава, че в 20 g проба от утайка във влажно състояние не трябва да се открива присъствие на Salmonella spp. при прилагане на качествен метод за откриване;
НВЧ – най-вероятно число

Не се допуска оползотворяване на утайки върху:

- ливади, пасища или площи, засети с фуражни култури, когато се използват за паша или фуражите се прибират в срок, по-кратък от 45 дни след употребата на утайките;
- почви, върху които се отглеждат плодове и зеленчуци, с изключение на овощни дървета и лозя;
- почви, предназначени за отглеждане на овощни, зеленчукови и други култури, които са в директен контакт с почвата и се консумират в сурово състояние, за период 10 месеца преди и по време на събиране на реколтата;
- крайбрежни заливаеми ивици, речни русла и защитни диги;
- пояс I и пояс II на санитарно-охранителни зони на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
- земеделски земи в защитени територии, обявени по смисъла на *Закона за защитените територии*.

Производителите на утайки, предназначени за употреба в земеделието извършват изпитване на утайките от акредитирани лаборатории най-малко за следните показатели:

- сухо вещество;
- общ органичен въглерод;
- активна реакция – рН;
- общ азот по Келдал;
- амониев и нитратен азот;
- фосфор – екстрахируеми и обменни форми, преизчислен като P₂O₅;
- калий – екстрахируеми и обменни форми, преизчислен като K₂O;
- калций – обменни форми;
- магнезий – обменни форми;
- водоразтворими сулфати, преизчислени като сяра;
- тежки метали и металоиди: кадмий, мед, никел, олово, цинк, живак, хром, арсен – екстрахируеми форми;
- escherichia coli, Salmonella spp., Clostridium perfringens и жизнеспособни яйца на хелминти.

Производителите на утайки, предназначени за оползотворяване в земеделието или рекултивация на нарушени терени, ги предават единствено на лица, притежаващи

разрешение по чл. 6, ал. 1, т. 3 от *Закона за опазване на земеделските земи* и документ по чл. 35, ал. 1 от *Закона за управление на отпадъците* за съответната дейност.

Дружеството възлага на акредитирана лаборатория извършване на анализи на произведените утайки по показатели съгласно *Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието*.

От резултатите от извършените анализи се установи, че произведените утайки от ПСОВ са с високо органично съдържание (органичен въглерод между 11 и 31%), като съдържанието на азот, фосфор и калий. Съставът им наподобява азотно-фосфорен тор. Не се установява наличие на тежки метали и арсен в концентрации, по-високи от изискванията на *Наредба за реда и начина на оползотворяване на утайките от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието*. Микробиологичните показатели също са в допустимите граници, което ги прави подходящи за употреба в земеделието.

3.4. Описание на системата за разделно събиране.

С цел подобряване на организацията за управление на производствените и опасни отпадъци в Дружеството е въведена система за разделното им събиране, по начин, който е най-целесъобразен за технологичния процес и последващото им предаване на външни фирми за оползотворяване или обезвреждане.

Описание на системата за разделно събиране:

- **Излезли от употреба автомобилни гуми** – код на отпадъка: 16 01 03

Не се събират и не се съхранява на територията на Дружеството. Предават се на доставчика на нови гуми в момента на монтаж;

- **Черни метали** – код на отпадъка: 16 01 17 и **цветни метали** – код на отпадъка: 16 01 18

Събират се в контейнери до мястото на образуване до предаването им на лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;

- **Компоненти, отстранени от излязло от употреба оборудване, различни от посочените в 16 02 15 - (намотки от изгорели ел. двигатели)** – код на отпадъка: 16 02 16

Събират се и временно се съхраняват в контейнери на закрита площадка на територията на електро ремонтната база. Предават се на лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен договор;

- **Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35** – код на отпадъка: 20 01 36

Събират се и временно се съхраняват в закрито помещение (склад) на територията на звено „Автотранспорт“ до предаването им на лицензирана фирма, притежаваща разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор;

- **Отпадъци от решетки и сита** – код на отпадъка: 19 08 01

Събират се в непосредствена близост до мястото на образуването им в метални контейнери, разположени в непосредствено след решетките на съответната ПСОВ до предаването им на фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен договор;

- **Отпадъци от пясъкоуловители** – код на отпадъка: 19 08 02

Събирането се извършва в самите съоръжения, а временното им съхранение в пясъчни полета с дренажно дъно и бункери до пясъкозадържателите в ПСОВ. Предават се на лицензирана фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен договор;

- **Утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места** – код на отпадъка: 19 08 05

Събирането се извършва в първичните и вторичните утаители. След механичното обезводняване, временно се съхраняват на площадки на съответната ПСОВ, находящи се непосредствено до инсталациите за обезводняване на утайки и на изсушителните полета, където са налични. Предават се на лицензирана фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане и/или оползотворяване, съгласно сключен договор;

- **Други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки** – код на отпадъка: 13 02 08*

Събират се във варели, устойчиви на действието на маслата, в закрито помещение на територията на звено „Автотранспорт” до предаването им на лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен договор;

- **Оловни акумулаторни батерии** - код на отпадъка: 16 06 01*

Събират се в дървени палети в закрити помещения на територията на звено „Автотранспорт” до предаването им на лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен договор;

- **Луминисцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак** – код на отпадъка: 20 01 21*

Събират се в опаковките от нови лампи (когато са налични) в закрито помещение (склад) на териториите на звено „Автотранспорт” и ПСОВ Бургас до предаването им на лицензирана фирма, притежаваща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане, съгласно сключен договор;

- **Смесени битови отпадъци** - код на отпадъка: 20 03 01

Събират се в контейнери за смесени битови отпадъци, разположени по схема, определена от общините и се обслужвани от системата за организирано сметосъбиране на съответните общини;

- **Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03** - код на отпадъка: 17 05 04

Не се съхраняват. Извършва се извозване непосредствено след образуването им на депо за строителни отпадъци и земни маси или на площадка за временно съхранение на земни маси, определена от съответната Община.

3.5. Депониране

Депонирането е начин на обезвреждане на утайки от ПСОВ при невъзможност за тяхното оползотворяване по друг начин. То не е от приоритетните начини на Дружеството и съгласно Директивите на ЕС, тъй като с отпадъци се заемат нови територии.

В тази връзка произведените от ПСОВ утайки не се обезвреждат чрез депониране, а се предават за оползотворяване в земеделието на фирми, притежаващи необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците* и *Закона за опазване на земеделските земи* за

3.6. Други форми на обезвреждане

На територията на Дружеството се извършва само екологосъобразно временно съхранение на произведените утайки от ПСОВ до предаването им на лица, притежаващи необходимите разрешителни по *Закона за управление на отпадъците* и *Закона за опазване на земеделските земи*.

3.7. Внос, износ на отпадъци

Дружеството не извършва внос и износ на отпадъци и не предвижда осъществяване на подобна дейност.

3.8. Управление на дейностите

Дейностите по управление на отпадъците включват събиране и временно съхранение на отпадъците на мястото на образуване и се извършват под контрола на съответните ръководители на ПСОВ и ръководството на Дружеството. Заетите с дейностите по управление на отпадъците периодично се инструктират с правилата за безопасно опериране с различните видови отпадъци.

3.9. Отчетност

Дружеството води отчетност за производствените и опасните отпадъци по реда и форма, съгласно *Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците*, както и реда за водене на публични регистри.

Отчети се изготвят ежемесечно на всички ПСОВ експлоатирани от Дружеството, както и от звено „Автотранспорт” и „Електро ремонтна база”. Информацията се предоставя ежемесечно в Национална информационна система „Отпадъци” /НИСО/ и в регистър „ВиК център”.

Годишните отчети се представят ежегодно до 10 март на текущата година в Изпълнителна агенция по околна среда чрез Национална информационна система „Отпадъци” /НИСО/.

3.10. Финансово-икономически анализ на дейностите по третиране на отпадъците

Финансовите средства за осъществяване на цялостната дейност по управление на отпадъците се планират и осигуряват от собствените средства на Дружеството. Средствата, необходими за изпълнение на Програмата се залагат в Бизнес плана.

Количеството образувани утайки от Дружеството през 2023 г. е 1 405.076 тона сухо вещество.

Количеството предадени за оползотворяване утайки от Дружеството през 2023 г. е 850.808 тона сухо вещество, от които:

- от предходни години – 506.61 тона сухо вещество;
- от 2023 г. - 344.198 тона сухо вещество.

Разходите за оползотворяване на 850.808 тона сухо вещество през 2023 г. са в размер на 105 209.74 лв., което изчислено за 850.808 тона сухо вещество е 123.66 лв./тона сухо вещество.

Количеството образувани утайки от Дружеството през 2024 г. е 1 452.95 тона сухо вещество.

Количеството предадени за оползотворяване утайки от Дружеството през 2024 г. е 1126.312 тона сухо вещество, от които:

- от предходни години – 573.953 тона сухо вещество;
- от 2024 г. - 552.359 тона сухо вещество.

Разходите за оползотворяване на 1126.312 тона сухо вещество през 2024 г. са в размер на 307 219.39 лв., което изчислено за 1126.312 тона сухо вещество е 272.80 лв./тона сухо вещество.

4. Оценка на съществуващото състояние

Обособени са площадки за временно съхранение на отпадъци, водят се ежемесечни отчети за всяка площадка на ПСОВ, както и на звена „Автотранспорт” и „Енергоремонтна база”, разположени на територия обща за двете и „Централен склад” на „ВиК” ЕАД гр.Бургас.

Отпадъците генерирани от производствената дейност на Дружеството се събират отделно.

За всяка ПСОВ, приета за експлоатация са създадени и се попълват ежемесечно отчетни книги и годишни отчети за образуваните и предадени за обезвреждане и/или оползотворяване отпадъци, чрез система НИСО.

Произведените отпадъци се предават за обезвреждане и/или оползотворяване на лицензирани фирми, притежаващи разрешения по *Закона за управление на отпадъците* и *Закона за опазване на земеделските земи*, съгласно сключени договори.

5. Формулиране на проблемите

Необходимост от усъвършенстване и подобряване на системата за отделно събиране на отпадъците, чрез повишаване на информираността на персонала по отношение на управлението на отпадъците чрез обучения и семинари.

При необходимост сключване на нови договори и актуализиране на изтичащите такива с лицензирани фирми, притежаващи необходимите разрешения за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци, произвеждани от Дружеството.

Необходима е държавна намеса и работеща стратегия на национално ниво за решаване на проблемите с оползотворяване на утайки.

6. Приоритизиране на проблемите

Съобразно с икономическите си възможности ръководството на фирмата ще решава проблемите по степен на важност и екологичен риск.

Списъкът на проблемите, подредени по степен на приоритетност включва:

6.1. Усъвършенстване на системата за отделно събиране на отпадъците;

6.2. Редовно водене на отчетност за изпълнение на дейностите, предвидени в Плана за действие към Програмата за управление на отпадъците;

6.3. Актуализация на Програмата за управление на отпадъците, при необходимост в съответствие с промените в нормативната уредба и/или дейностите с отпадъци;

6.4. Сключване на договори с лицензирани фирми, притежаващи необходимите разрешения за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци.

6.5. Повишаване на информираността на персонала по отношение на екологосъобразното управлението на отпадъците.

7. Подходи за решаване на проблемите и постигане на целите

Подходът, който ще се използва за постигане на целите ще съответства на механизмите и инструментите за управление и непрекъснато подобряване, регламентирани в интегрираната система за управление на качеството, приета и изпълнявана съгласно изискванията на ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 и ISO 45001:2018.

Вземайки под внимание факта, че за постигане на набелязаните цели и за разрешаването на формулираните проблеми ще са необходими инвестиции, Дружеството ще предприеме поетапни действия за тяхното изпълнение.

8. План за действие

Мярка/Дейност	Отговорник	Срок
Краткосрочен план		
Провеждане на широкомащабна разяснителна и обучителна кампания на персонала по отношение управлението на отпадъците, вкл. прилагането на система за разделно събиране и технологични решения за предотвратяване образуването на същите, в съответствие с нормите на <i>Закона за опазване на околната среда и Закона за управление на отпадъците</i>	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен
Подновяване на договорите и при необходимост сключване на нови с лица притежаващи необходимите разрешителни по <i>Закона за управление на отпадъците</i> за транспортиране и дейности по третиране (обезвреждане и/или оползотворяване) на отпадъци, при спазване на <i>Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци</i>	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен
Средносрочен план		
Оптимизиране и усъвършенстване на системата за разделно събиране и временно съхраняване на отпадъци с цел увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на количествата на отпадъци за крайно обезвреждане	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен
Безопасно оползотворяване на утайките от ПСОВ – периодично обследване калоричността на утайките, проследяване на източниците на наличие на тежки метали в утайките с оглед използването им в земеделието	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен
Предаване за транспортиране и дейности по третиране (обезвреждане и/или оползотворяване) на отпадъците само на фирми, притежаващи съответните разрешителни	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен
Водене на отчетност, в съответствие с изискванията на <i>Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри</i>	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен
Ежегодно докладване за изпълнение дейностите, предвидени в плана за действие към Програмата	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен
Актуализация на Програмата за управление на отпадъците в съответствие с нормативните документи	Изпълнителен директор на Дружеството	Постоянен

9. Отчет и контрол на изпълнението на програмата

Наблюдението по изпълнение на плана за действие ще даде ясна представа за съотношението между поставените цели, вложените ресурси, действията за постигане на целите и постигнатите резултати. Контролът от своя страна ще установи условията,

в които се пораждат или е възможно да се породят отклонения, в резултат на което ще се създадат предпоставки за тяхното бързо предотвратяване и отстраняване на пречките пред успешното реализиране на Програмата.

Наблюдението за изпълнението на Програмата (Плана за действие) ще се изпълнява както вътрешно, в рамките на ВиК Дружеството, така и външно, от страна на заинтересованите страни и широката общественост. Външното наблюдение е от особена важност по отношение на проверката на качеството и резултатите от вътрешния мониторинг.

Вътрешното наблюдение ще се извършва от експерти – служители в Дружеството, съобразно отговорностите им за осъществяване на съответните мерки, описани в плана за действие. В хода на вътрешното наблюдение акцентът ще бъде поставен основно върху разпределението на наличните ресурси, изразходването на отпуснатите средства, изпълнението на поставените задачи за постигане на целите, спазването на сроковете, възникването на непредвидени обстоятелства, предлагането на подходящи промени, внасянето на своевременни корекции, както и върху установяването на действителния напредък в прилагането на определена политика (програма, проект) в дадена област. Вътрешното наблюдение трябва да е ежедневна дейност на експертите.

Като резултат от вътрешния мониторинг е изработването на годишните отчети за изпълнение на Програмата, които ще се предоставят на ръководството на ВиК Дружеството. Програмата за управление на отпадъците ще бъде публикувана на интернет страницата на Дружеството, където ще е достъпна за широката общественост и всички заинтересовани страни.

Външното наблюдение ще се осъществява от неправителствени организации, заинтересовани лица и широката общественост. Външният мониторинг създава допълнителна сигурност по отношение на независимостта, откритостта, обективността и прозрачността при оценката на междинните и крайните резултати, като за целта ще се осигури достъп до необходимата информация.

Отчет за изпълнението на Програмата за управление на отпадъците ще се изготвя ежегодно съгласно изискванията на *Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри* и ще се представя на Изпълнителният директор на Дружеството.

Лицето, отговорно за изпълнение на Програмата, обобщаване на данните и подготвяне на документите относно отчета и информацията по управление на отпадъците е Еколога на Дружеството.